CONECTAREA COHORTELOR EUROPENE PENTRU UN RĂSPUNS COMUN ȘI EFICIENT LA PANDEMIA SARS–CoV2 (proiect ORCHESTRA)

SINTEZA REZULTATELOR RECRUTARII

mai-iunie 2021

1. Introducere

Potrivit cifrelor Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC), în țările Uniunii Europene și Spațiului Economic European, până în octombrie 2021 au fost raportate peste 39 de milioane de cazuri de COVID-19 și 783 762 decese.

România se situează pe locul opt ca număr de cazuri (1 467 401) și pe locul șase ca număr de decese (42 042)[1].

Aceste date statistice sunt doar o parte a imaginii pandemiei COVID-19; pe lângă faptul că este cea mai mare criză de sănătate de la pandemia de gripă din 1918 (gripa spaniolă), epidemia actuală a declanșat rapid și o puternică criză socio-economică care afectează profund viața și munca oamenilor, pe tot globul.

În primăvara anului 2020, atunci când primul val a lovit Europa, Comisia Europeană și statele membre UE au convenit să deruleze un plan complex de acțiune în domeniul cercetării medicale, care să facă posibil ca țările să lucreze împreună pentru a împărtăși experiențe, date și resurse. Acest plan a ghidat acțiunile și investițiile în cercetare și inovare cu scopul de a accelera activitatea necesară pentru a face față situației devastatoare cu care se confruntă lumea.

ORCHESTRA este unul dintre proiectele de cercetare ale Uniunii Europene finanțate prin programul Orizont 2020, ca răspuns la criza COVID-19. România este partener în proiect și este reprezentată de Institutul Național de Sănătate Publică.

[1] https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea

2. Scopul și obiectivele proiectului în România

Lucrătorii din domeniul sănătății reprezintă un grup cu risc crescut de infecție în general și în mod specific, în contextul actual, de infecție cu SARS-Cov2.

Proiectul ORCHESTRA este prima inițiativă de cercetare în domeniul sănătății ocupaționale care vizează determinarea impactului pandemiei COVID-19 asupra lucrătorilor din sănătate din România și identificarea aspectelor care pot fi ameliorate prin metode de prevenție mai eficiente. Mai multe detalii despre proiect puteți găsi la: https://insp.gov.ro/orchestra/

Provocarea a fost aceea de a realiza o cohortă prospectivă de peste 1 000 de lucrători din domeniul sănătății și de a urmări, timp de cel puțin 12 luni, impactul pandemiei la trei niveluri principale: impactul psiho-emoțional, consecințele pe termen lung ale COVID -19 și evoluția răspunsului imun la vaccin.

Prima etapă a proiectului a fost lansată în mai 2021, într-o perioadă când România ieșea din valul trei al pandemiei, majoritatea restricțiilor erau ridicate și campania de vaccinare dovedea primele rezultate pozitive.

În acest raport sunt sintetizate principalele rezultate ale acestei etape, așa cum au reieșit din răspunsurile primite de la participanți.

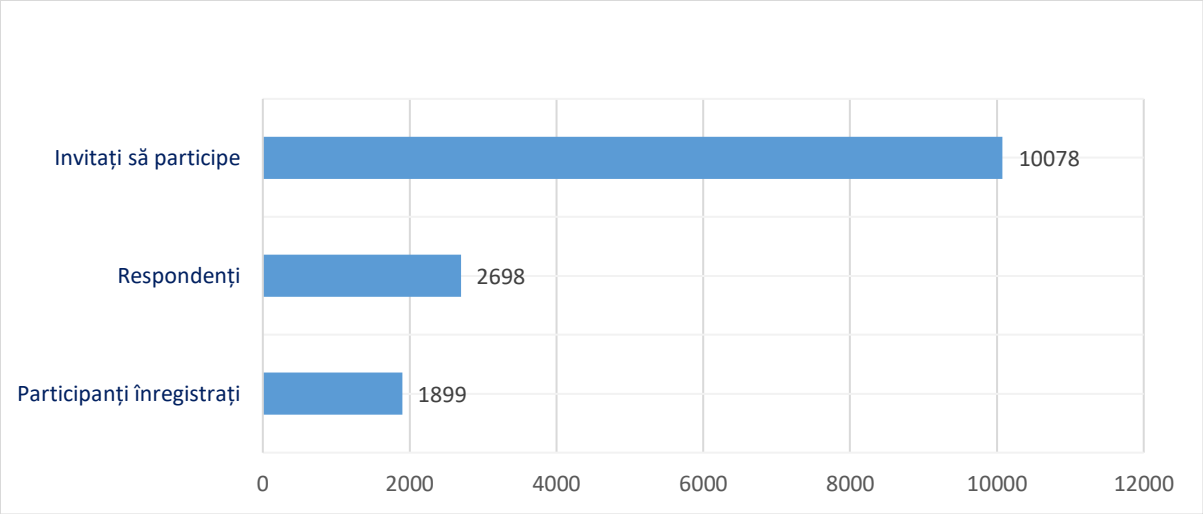
3. Metoda folosită

Pentru proiect a fost definit un grup țintă care a inclus toate posturile de asistență medicală și non-medicală, asociate sectorului de îngrijire a sănătății; profesioniștii activi din diferite specialități și cu diferite niveluri de expertiză, care lucrează în domeniul asistenței medicale publice și private au fost considerați eligibili. Identificarea datelor de contact (e-mailuri) s-a bazat pe informații disponibile publicului. Această metodă nu a urmărit obținerea unui grup reprezentativ ca structură a personalului medical din România; ca urmare, rezultatele finale vor fi ponderate în funcție de gen, vârstă, educație, nivel de urbanizare pentru a obține date reprezentative pentru profilul demografic al personalului medical în ansamblu.

Participanții au fost invitați să răspundă la un chestionar online cuprinzând o serie de întrebări variate: de la date despre profesie, loc de muncă, experiență până la date despre sănătate, stil de viață și despre modul de percepție a riscului de infectare cu SARS-CoV2. Cele mai importante întrebări au urmărit manifestările COVID-19 și efectele fizice și psihice ale bolii pe termen lung.

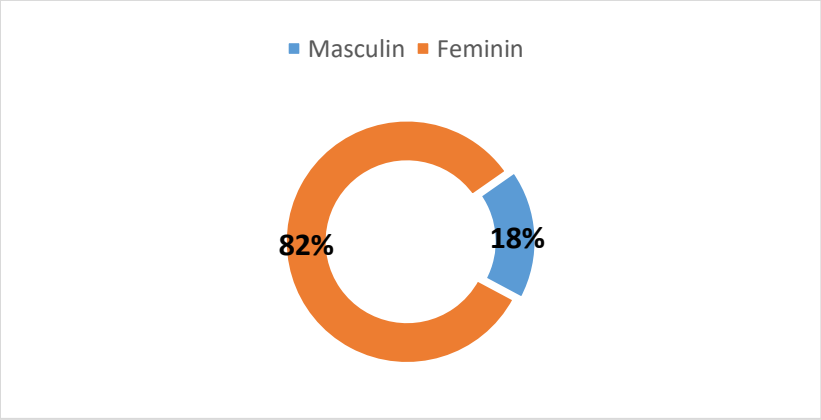
4. Descrierea primelor rezultate

Un număr de 10 078 de persoane au primit invitaţia de a participa la studiu; 26 de asociații profesionale, universități, organizații medicale au primit invitația de a distribui chestionarul membrilor lor; 2 698 de persoane au răspuns invitației și 1899 de persoane au finalizat chestionarul online.



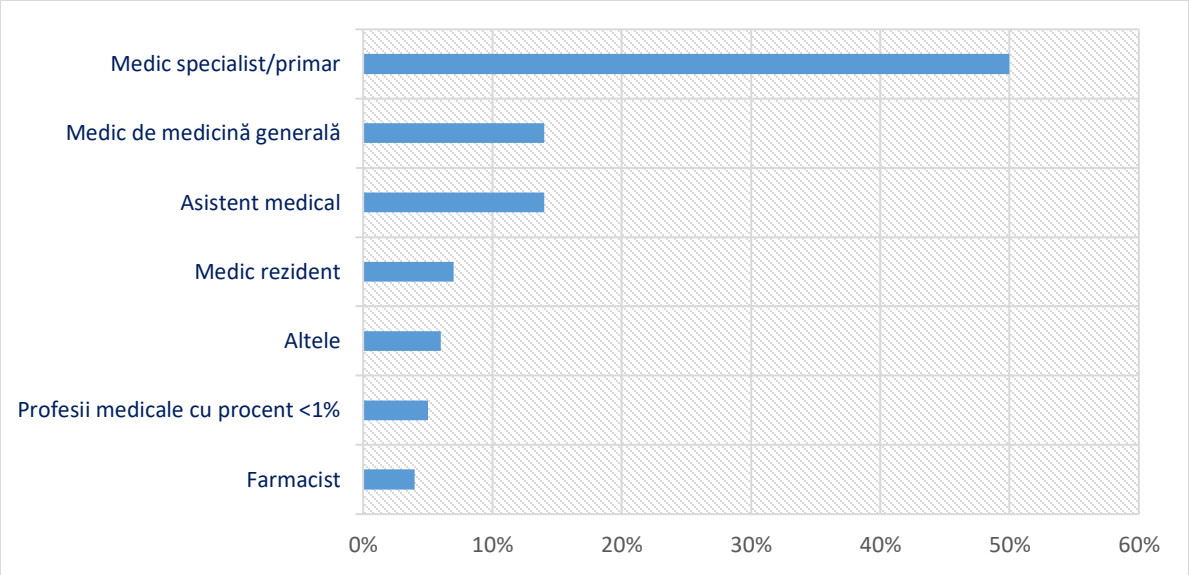
- **Cine sunt participanții**

Majoritatea participanților sunt femei - 2225 (82%), 473 sunt bărbaţi (18%).



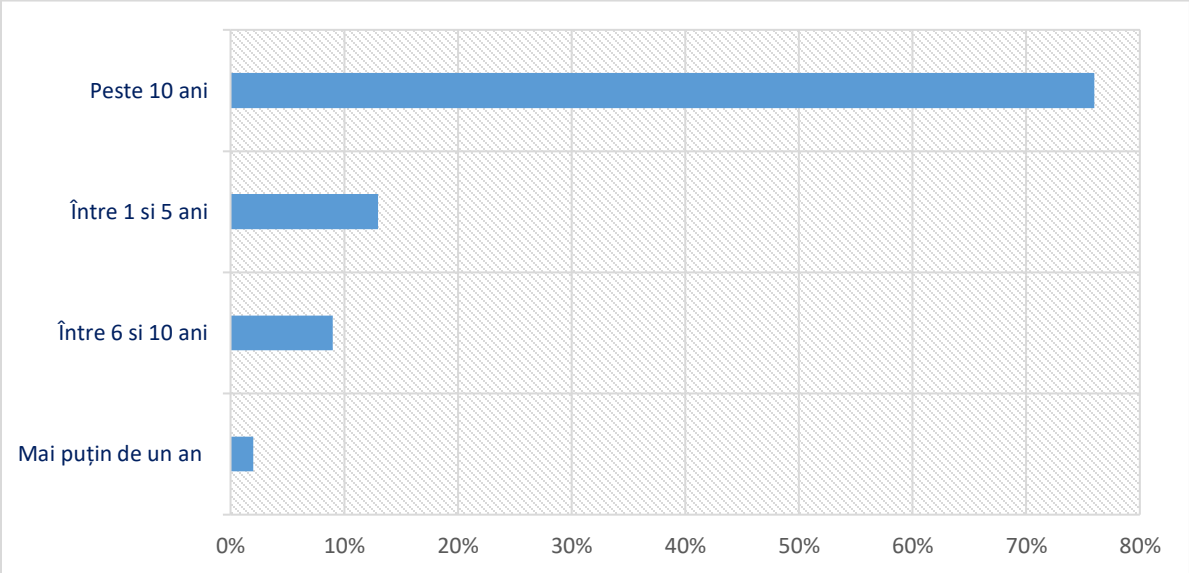
Distribuția participanților în funcție de sex

Cel mai mare grup de respondenți (71%) sunt medicii (rezidenți, generaliști, specialiști, primari) urmați de asistenții medicali (14%).



Distribuția participanților în funcție de profesie

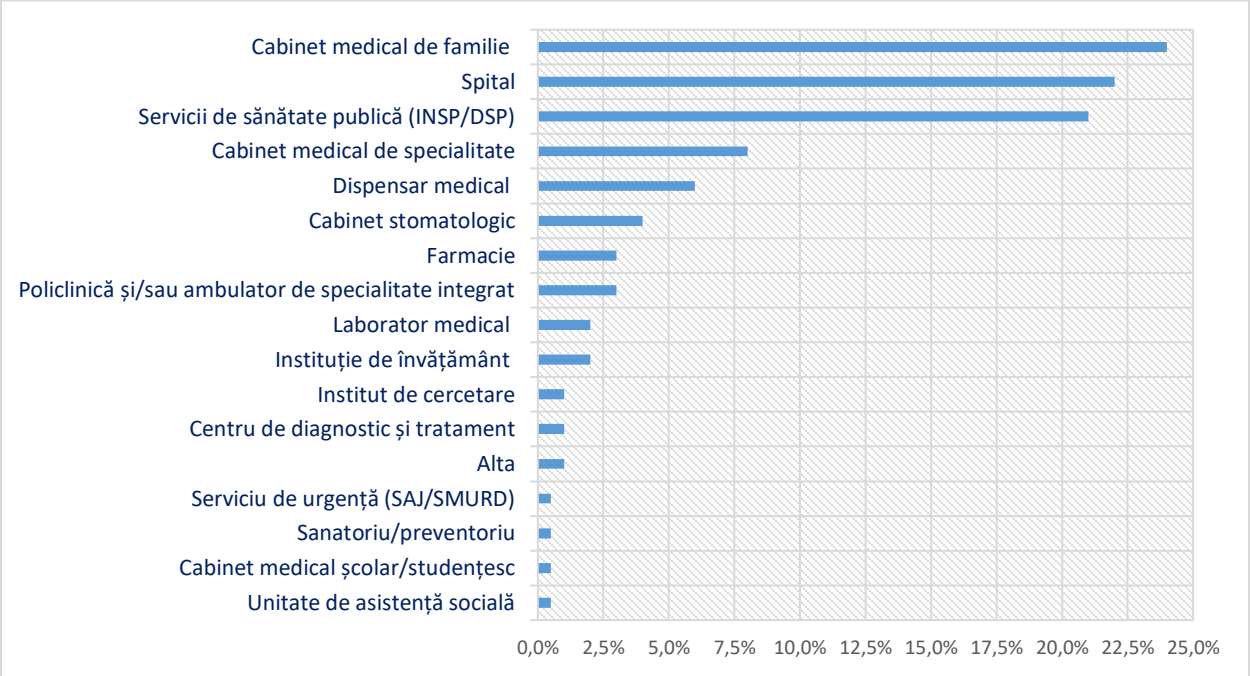
Trei sferturi dintre participanți (76%) au o experiență profesională mai mare de 10 ani.



Distribuția participanților în funcție de vechimea în muncă

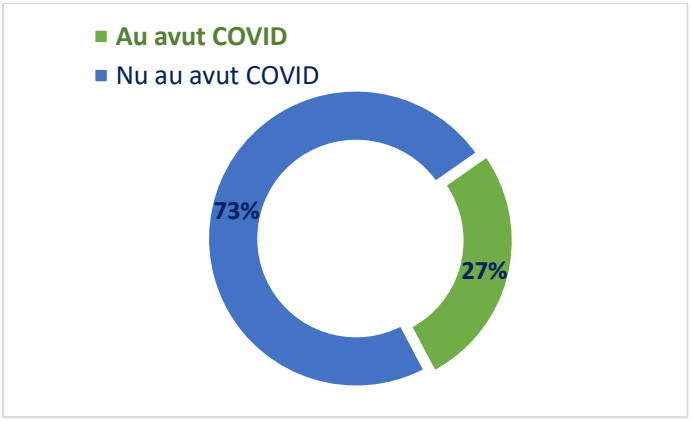
Cea mai mare proporție de participanți lucrează în cabinete de medicină de familie (24%), cabinete de diverse specialități medicale (8%) și cabinete dentare (4%); 22% dintre respondenți au raportat că lucrează în spitale și 21,3% în structuri de sănătate publică (institute și autorități

de sănătate publică centrale și regionale); în dispensare lucrează 6% dintre respondenţi, iar în policlinici şi ambulatoare integrate 3%.

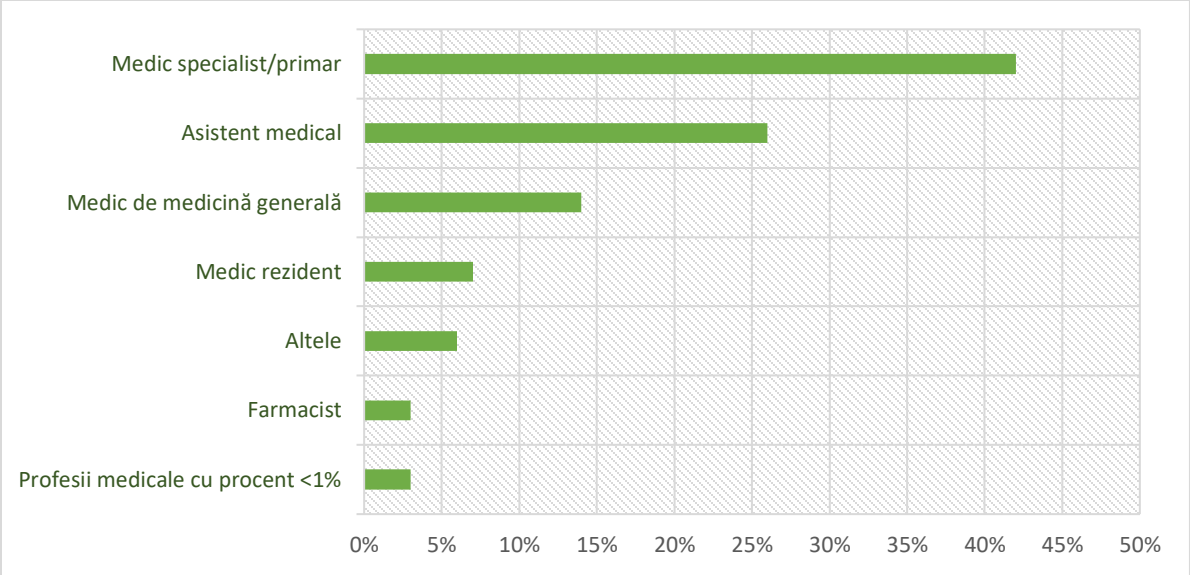


- **Care a fost situația infectării cu SARS-CoV2 din martie 2020 până în mai 2021**

Mai mult de unul din patru participanţi (27%) a declarat ca a fost infectat cu SARS CoV-2.

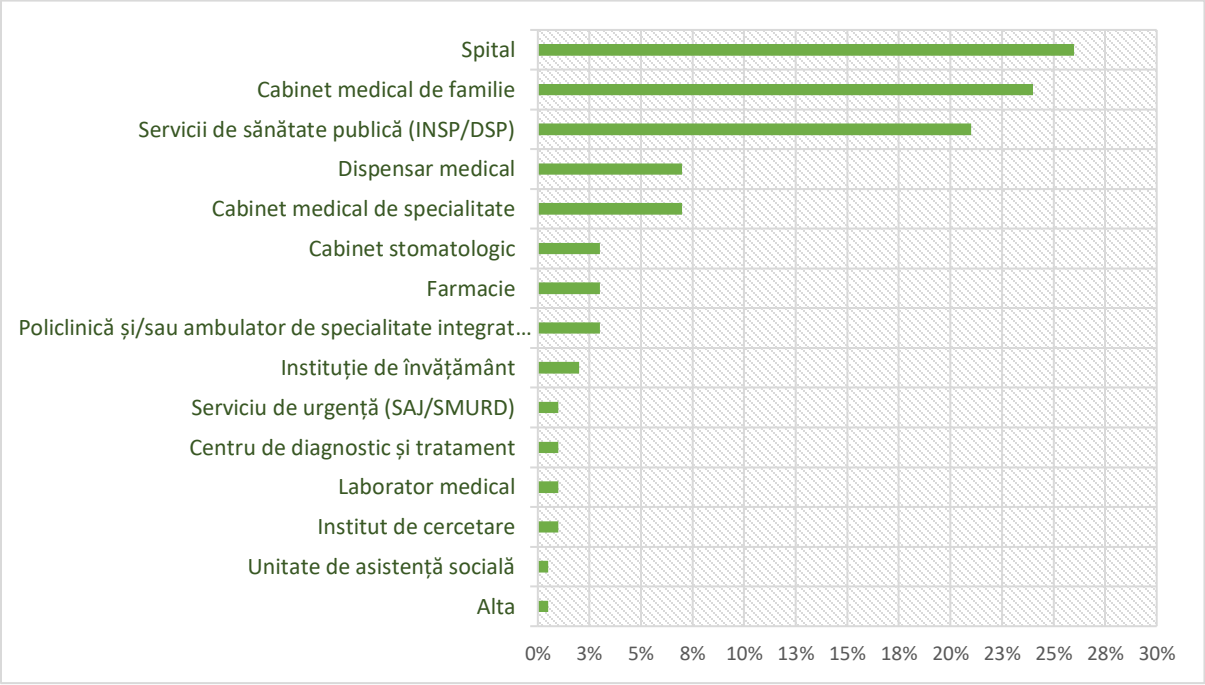


Cel mai mare procent dintre infectări (63%) s-a înregistrat în rândul medicilor: specialişti sau primari (42%), medici de medicină generală (14%), medici rezidenţi (7%). Pe locul doi se situează asistenţii medicali, ei reprezentând 26% dintre îmbolnăviri.

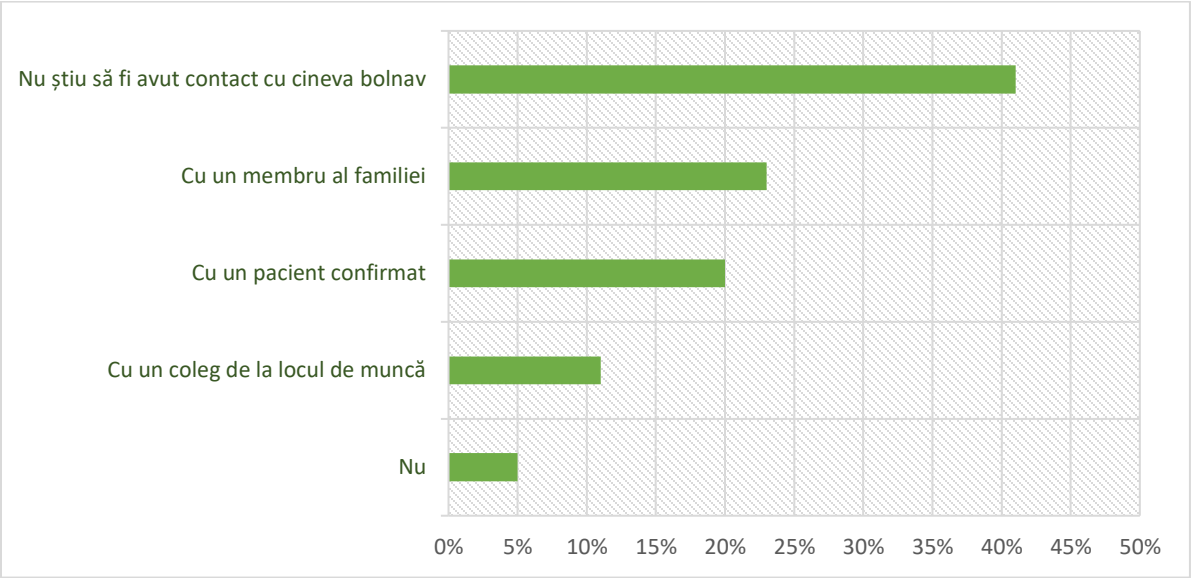


Distribuția participanților COVID+ în funcție de profesie

În funcţie de locul de muncă, cele mai multe cazuri de COVID-19 au fost înregistrate la persoane care lucrează în spital (26%), cabinet de medicină de familie (24%), servicii de sănătate publică – institutul național și direcțiile de sănătate publică (21%). În cabinetele medicale de specialitate și în cabinetele stomatologice au lucrat doar 7% respectiv 3% dintre cei infectaţi.

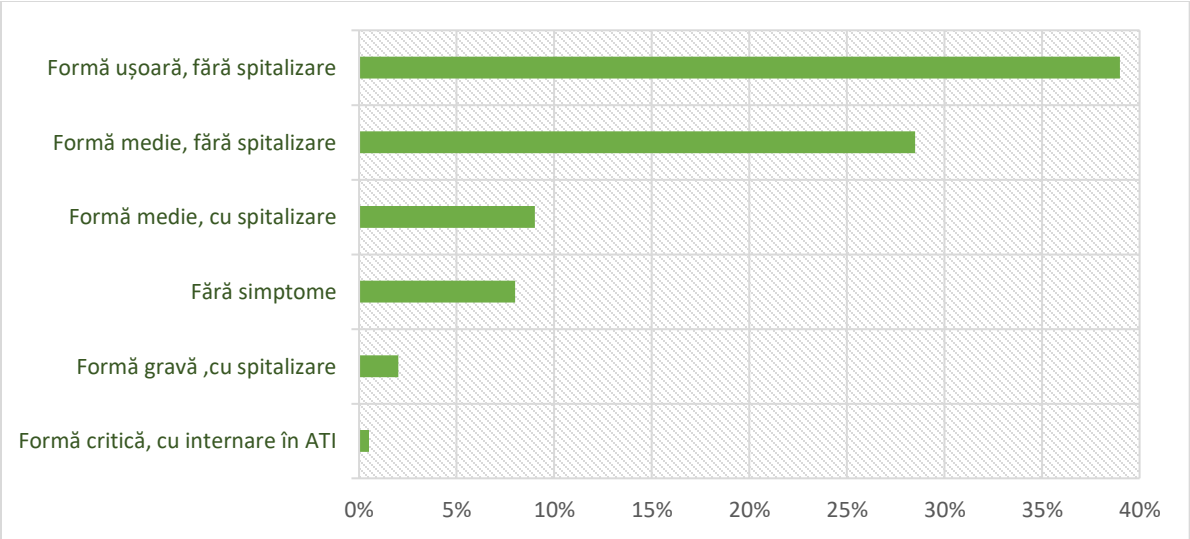


O treime dintre cei infectaţi au declarat că au avut contact infecţios la locul de muncă (20% cu un pacient confirmat şi 11% cu un coleg infectat). 41% dintre cei infectați nu cunosc contactul infecțios.



Distribuția participanților COVID+ în funcție de tipul contactului infecțios

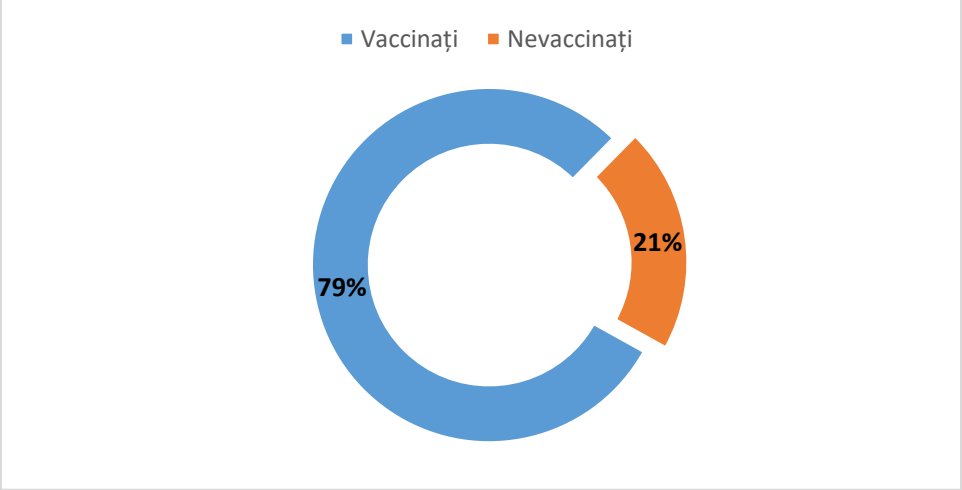
La aproape jumătate dintre cei infectați (47%) au predominat formele ușoare de boală (8% au fost forme asimptomatice, 39% forme ușoare, fără spitalizare); formele medii au fost prezente la 37,5% dintre cei infectați (fără spitalizare - 28,5% şi cu spitalizare - 9%); formele grave cu spitalizare au reprezentat 2%, iar formele critice cu internare în ATI doar 0,5%.



Distribuția formelor clinice de COVID-19 în rândul participanților

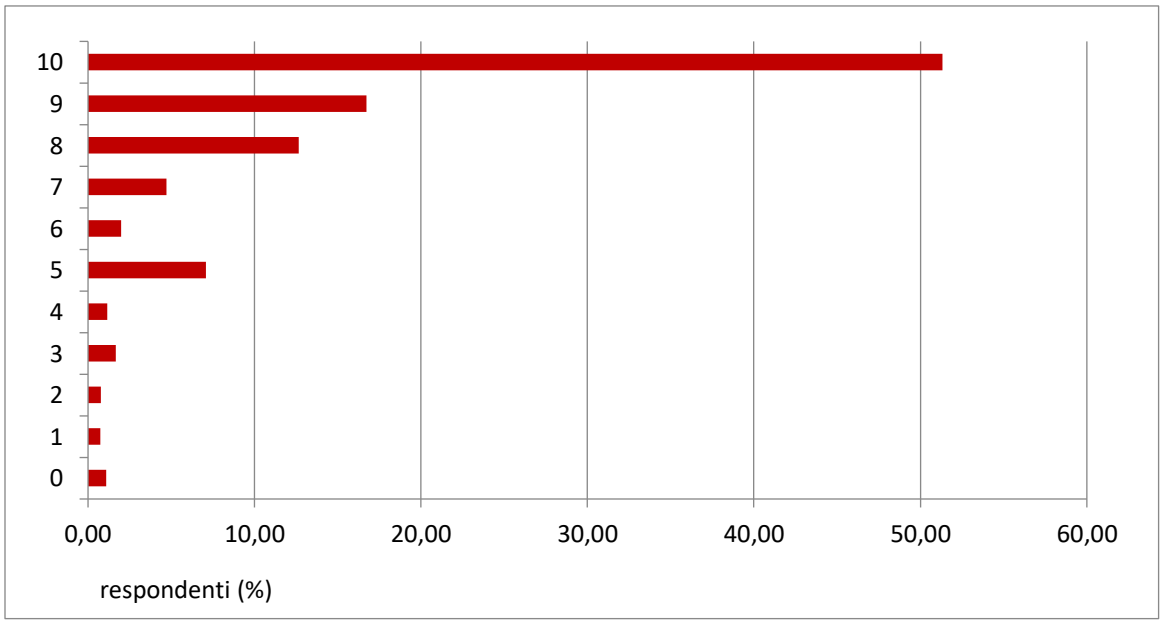
- **Care a fost situația vaccinării**

De la începutul campaniei de vaccinare și până la data completării primei etape (sfârșitul lunii iunie 2021) s-au vaccinat complet 1274 de participanți (79%).



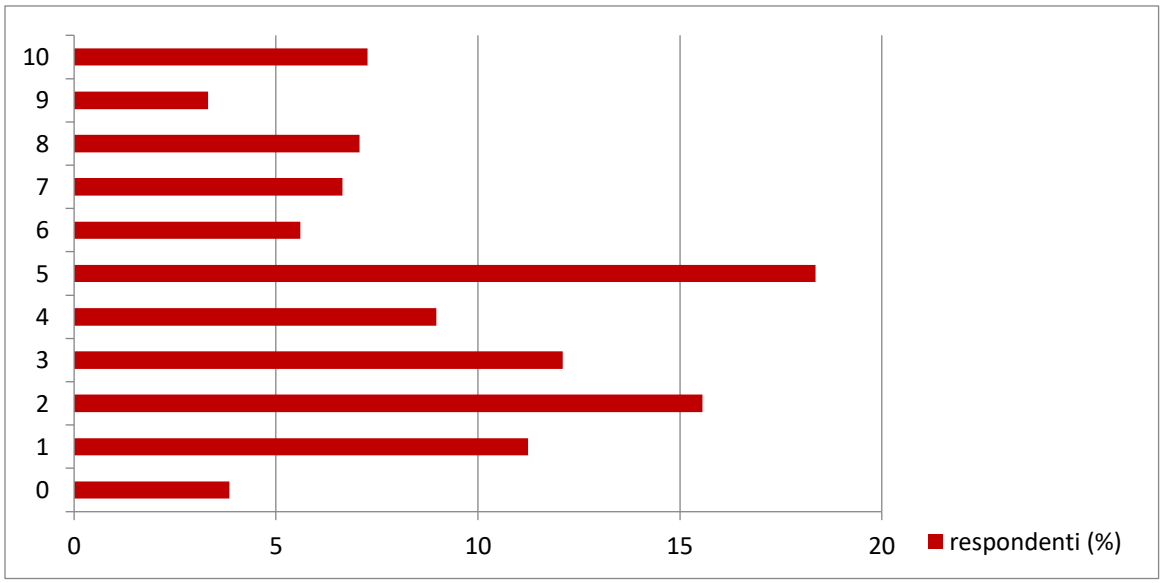
Majoritatea participanților s-au vaccinat cu vaccinul Comirnaty (Pfizer BioNTech). Până în luna iunie 2021 doar 10 persoane s-au infectat după schema completă de vaccinare.

La întrebarea despre rolul vaccinării în combaterea răspândirii infecției, cei mai mulți respondenți (51,33%) au apreciat că pe o scară de la zero la zece (unde zero reprezintă absența oricărui efect), vaccinul va avea efect maxim în combaterea răspândirii infecției.



Percepția respondenților privind rolul vaccinarii in combaterea epidemiei

La întrebarea despre modul în care au perceput riscul de infecție cu SARS-CoV2 la momentul completării chestionarului, cei mai mulți respondenți (18,3%) au apreciat că riscul lor s-a situat la nivelul 5 din 10; 7,26% au perceput riscul ca fiind maxim în timp ce 3,84% nu au perceput deloc acest risc.



Percepția respondenților privind riscul de infecție cu SARS-CoV2

5. Primele observații importante

- Interesul față de această cercetare online a fost mai mare la medici, cu peste 10 ani vechime în profesie;
- Peste un sfert dintre participanți s-au îmbolnăvit de COVID-19 până în iunie 2021 dar formele asimptomatice, ușoare și moderate de boală au predominat (84,5%); doar 2.5% au avut forme grave sau critice;
- O treime dintre cei infectați s-au îmbolnăvit la locul de muncă, în urma contactului cu un pacient sau un coleg bolnav;
    - Până în iunie 2021, 79% dintre participanți erau vaccinați cu schema completă; după vaccinarea completă doar zece participanți (0,78% dintre cei vaccinați) s-au infectat cu SARS-CoV2.

6. **Următoarea etapă a proiectului**

În prezent, evoluția epidemiei în România a atins un nivel de criză fără precedent. Deși vaccinarea și-a dovedit eficiența și numărul îmbolnăvirilor a scăzut în rândul personalului medical, volumul de muncă și impactul psihologic sunt mai mari decât oricând.

Institutul Național de Sănătate Publică va continua să adune informații despre situația actuală a participanților lansând cel de-al doilea chestionar online în luna noiembrie 2021.

Contribuția fiecărui participant este foarte importantă pentru succesul acestei cercetări și actualizarea corectă a datelor va depinde de răspunsurile dumneavoastră la chestionarul pe care îl veți primi în scurt timp pe email.

Vă mulțumim anticipat!